

B. 75857
VIII. TZ.6.

OPZOEKT

een

DIENTSTOEFKIN

Openbare vergadering

Ik heb de eer Uwe Excellentie hiernaevens ter kenniseming aan te bieden een verslag van een op 14 December j.l. te 's-Gravenhage gehouden openbare vergadering, belegd door de Groter Nederland Actie, de Nieuw-Guinea-Nederlandse Vrouwenbond en door Nationaal Revail. Ter bekorting noge naar de inhoud daarvan verwezen worden.

Het Hoofd van de Dienst,

VERZONDEN AAN:

- 1. De Minister-President,
 - 2. E. de Minister van Binnenl. Zaken,
 - 3. E. de Minister van Buitenl. Zaken,
 - 4. E. de Minister van Overzeese Gebiedsdelen,
- te
's-GRAVENHAGE.

Mr. L. Eindhoven.

DIERSTOEFKEM

Onderwerp: Openbare vergadering van de Groter Nederland Actie, De Nieuw-Guinea-Nederlandse Vrouwenbond en Nationaal Reveil.

Op Woensdag 14 December 1949 te 20 uur werd een openbare vergadering gehouden in het gebouw "De Vereniging", Willemstraat te 's-Gravenhage, belegd door de Groter Nederland Actie, De Nieuw-Guinea-Nederlandse Vrouwenbond en door Nationaal Reveil.

Aanwezig ruim 400 personen. Zaalcapaciteit 400 personen.

Aan de muren van de zaal waren verschillende affiches aangebracht met de opschriften:

1. "Waarvoor de offers? Het Indië-beleid breekt veel, straks alles".
2. "Het Indië-beleid breekt Kroon en Rijk, belet dit".
3. "Op het Binnenhof wordt nu met hulp van onze Nederlandse Regering het Rijk gebroken. Hierdoor wordt Indië aan vernietiging prijsgegeven. De Nederlandse arbeider zijn brood ontacten".

Op het podium was de Nederlandse vlag aangebracht met het portret van Hare Majesteit de Koningin.

Omstreeks 20.05 uur werd de vergadering geopend door de voorzitter van Nationaal Reveil, genaamd: Christiaan Louis SCHURM, geboren te Batavia 13 Februari 1894, administrateur, wonende Rikstraat 33 te 's-Gravenhage.

Nadat hij de aanwezigen een hartelijk welkom had toegeroepen, hield hij een kort openingswoord. We beseffen, zeide spreker, dat U diep teleurgesteld bent, maar laat de moed niet zakken! Ons streven is en blijft te komen tot herleving. We zijn prijsgegeven aan de verachting van de gehele wereld. Men zegt dat niet, maar daar kunt ge staat op maken. De kleine schemering in het Verre Oosten is Nieuw-Guinea. Voor onze vrijheid hebben we in de oorlog gevochten en die zijn we nu praktisch kwijt.

Daarna verliende hij het woord aan: Dr Willem Karel Hendrik FEUILLETAU DE BRUYN, geboren te Palembang 11 Juli 1886, wonende Kwikstaartlaan 9 te 's-Gravenhage.

Deze had als onderwerp: "De huidige toestand in Indonesië".

Het tijperk, waarin wij op het ogenblik leven is voor Nederland beslissend. Ik bedoel, dat er nu een nieuw hoofdstuk gaat beginnen. In Indonesië zijn we er nog niet. De beslissingen, die nu genomen worden, zijn voor Nederland hoogst ernstig. De Herste Kamer, dat staat voor mij vast, zal de moed niet hebben de overeenkomst te verwerpen. Ik heb behoefte om even een rechtzetting te geven over een persoonlijk feit, daar het niet uitgesloten is, dat men anders verkeerde conclusies gaat trekken.

Voor de herdenking van de gevallen in de strijd tegen Japan in de Grote Kerk te 's-Gravenhage op Zaterdag 10 December 1949, had ik van het N.I.B.E.C.-bestuur een uitnodiging gekregen. De heer L. POLHAUPESY, die aanvankelijk aldaar het woord zou voeren, heeft 14 dagen voor deze herdenking van het bestuur van de N.I.B.E.C. bericht ontvangen, dat het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen bezwaar maakte, dat hij daar het woord zou voeren. Zou hij dit toch doen, dan zou genaamd Ministerie Hare Majesteit adviseren de herdenkingsdienst niet bij te wonen. Persoonlijk heb ik, zo vervolgde spreker, bij het Kabinet van de Koningin over deze aangelegenheid geïnformeerd, doch daar bleek niets bekend te zijn. Daar de Ambonessen in de strijd tegen Japan 12.000 mensen hebben verloren, heb ik uit protest de herdenkingsdienst niet bijgewoond (uit de zaal klonk brave geroep).

Verder besprak Dr. Feuilletau de Bruyn de situatie in Indonesië, waar 10.000 ambtenaren gedwongen worden om dienst te nemen bij

de "R.I.S.". De mensen in Indonesië zijn niet in staat om zichzelf te besturen. Slechts 1,05% van het Indonesische volk is in het bezit van het eindexamen H.B.S. of hoger en met dit handjevol intellectuelen wil men Indonesië besturen. Wanneer straks na de soevereiniteitsoverdracht de Nederlanders en de goedwillende Indonesiërs worden vermoord, dan heeft de Tweede Kamer zich hierdoor schuldig gemaakt aan het misdrijf: "Dood door schuld". De toestand in Indonesië is op het ogenblik zeer ernstig. De F.N.I. kan de orde daar niet handhaven. De verschillende partijen bevochten elkaar nu reeds zoals Darul-Islam, Masjumi, de F.N.I. enz. Thans zijn er reeds in Zuid-Oost-Borneo onlusten uitgebroken. Zoek nu zelf maar uit wat uit deze heksenketel naar voren moet komen. Ik weet het niet.

Vervolgens bracht spreker nog een woord van oprechte dank aan Minister VAN MAARSEVEEN voor zijn vasthoudendheid inzake de status van Nieuw-Guinea.

In het kort sprekende over de moeilijkheden bij de emigratie naar Nieuw-Guinea besloot de heer Feuilletan de Bruyn zijn rede met de opmerking, dat men de moeilijkheden rustig onder ogen moet blijven zien. Van Nieuw-Guinea zullen we een nieuw vaderland bouwen.

Hierop kreeg Admiraal b.d. G.H.J. HELWICH het woord.

Deze spreker had als onderwerp: "Een maritiem vacuum". Hij besprak in hoofdzaak de prestaties door onze vloot verricht gedurende de oorlog tegen Japan. Ook leverde hij kritiek op de bezuiniging, die er vóór de oorlog werd toegepast op de Marine. Verder besprak hij de taak van de Marine in Indonesië in vredetijd. Volgens de Engelsen, zei spreker, was onze Nederlandse vloot het lichtpunt bij de verdediging van Malakka en Borneo. Met dit al verliezen wij Indonesië en behouden de Engelsen Malakka.

Hiertegen moesten wij protesteren bij de U.N.O. en bij de Veiligheidsraad.

Nederlands-Indië is nog steeds strategisch en economisch een belangrijk gebied; alleen het beeld is heel anders geworden. Wij worden wel eens voor reactionairen uitgemaakt. Maar de progressieven hebben het land 200 jaar achteruitgezet en dat zijn dus de ware reactionairen (applaus).

Spreker gaf vervolgens zijn mening over de toekomstige R.I.S.-marine, zoals die bij de R.T.C. werd vastgesteld, te weten vier oorvetten en één torpedojager.

Van Indonesische zijde gaf men de verzekering, dat deze vloot in één jaar tijd op eigen benen kan staan. Wij echter hebben 50 jaar nodig gehad om een behoorlijke vloot op te bouwen.

Het steeds zuidelijker doordringende communisme in Zuid-oost-Azië zal geen tegenstand vinden, wanneer het het eilandrijk bereikt. Heeft men zich dit wel voldoende gerealiseerd? Spreker wees er op, dat de R.I.S.-vloot dan niet in staat is deze communistische golf te keren. Indien de zaken zo lopen ben ik er van overtuigd, dat er een lichtpunt zal schijnen. De Veiligheidsraad en de U.N.O. zullen eisen, dat er een vloot- en een vliegtuigbasis moeten komen en dan heb ik de hoop, dat deze basis zal worden beheerst en bestuurd door Nederland. Wanneer dit geen doorgang vindt, betekent dit het einde van de organisatie van de Verenigde Naties. Doet men er niets aan dan zal het communisme doordringen tot dit eilandrijk en steun vinden bij groepen, die er al zijn, wat nooit door Amerika en Australië zal worden geaccepteerd. Men moet er iets tegenover stellen en dan kan het wel eens gebeuren, dat de koude oorlog zal overslaan in een zeer warme oorlog. Indien men dan wel eens worden de lent in het kruit voor de 3de wereldoorlog en dat heeft de Veiligheidsraad dan op zijn geweten. (En ook onze Regering werd er uit de zaai geroepen). Hierop zeide spreker: "De Nederlandse Regering blijft altijd verantwoordelijk, maar de Veiligheidsraad heeft dit toegejuicht". Laat men de gevaren zien, die dit strategisch vacuum met zich medebrengt.

Na de pauze werden enkele lichtbeelden vertoond over Nieuw-Guinea. Dr. Feuilletan de Bruyn gaf hierbij een toelichting.-